EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 5. 2015
COM(2015) 268 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

ktoré sa týka národného programu reforiem Holandska na rok 2015

a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Holandska na rok 2015

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

ktoré sa týka národného programu reforiem Holandska na rok 2015

a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Holandska na rok 2015

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii[1], a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh[2], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie[3],

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu[4],

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej *Európa 2020*, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík. Táto stratégia sa zameriava na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.

(2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 13. júla 2010 odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie (na roky 2010 až 2014) a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov. Tieto akty spoločne tvoria „integrované

---

1 Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.
2 Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25.
3 COM(2015) 268.
4 P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

usmernenia“, pričom členské štáty boli vyzvané, aby ich zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.

(1) Rada 8. júla 2014 prijala odporúčanie, ktoré sa týkalo národného programu reforiem Holandska na rok 2014, a predložila svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Holandska na rok 2014. Komisia 28. novembra 2014 v súlade s nariadením (EÚ) č. 473/2013[5] predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Holandska na rok 2015[6].

(2) Komisia 28. novembra 2014 prijala ročný prieskum rastu[7], čo znamenalo začiatok európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2015. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania[8], v ktorej určila Holandsko za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.

(3) Európska rada 18. decembra 2014 schválila priority pre oživenie investícií, zrýchlenie štrukturálnych reforiem a vykonávanie zodpovednej fiškálnej konsolidácie podporujúcej rast.

(4) Komisia 26. februára 2015 uverejnila svoju správu o Holandsku na rok 2015[9]. Táto správa obsahovala posúdenie pokroku, ktorý Holandsko dosiahlo pri plnení odporúčaní pre jednotlivé krajiny prijatých 8. júla 2014. Správa o krajine obsahuje takisto výsledky hĺbkového preskúmania podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Z analýzy Komisie vyplýva záver, že v Holandsku existujú makroekonomické nerovnováhy, ktoré si vyžadujú politické opatrenia a monitorovanie. Pozornosť si zasluhujú pretrvávajúce riziká, ktoré vyplývajú z vysokej úrovne súkromného dlhu aj napriek tomu, že nedávne opatrenia podporujú obnovu na trhu s bývaním a pomôžu obmedziť rast hypoték. Hoci vysoký prebytok bežného účtu sčasti odzrkadľuje štrukturálne charakteristiky hospodárstva, štruktúra dôchodkového a daňového systému môže byť potenciálne zdrojom neefektívneho prideľovania kapitálu.

(5) Holandsko 30. apríla 2015 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2015 a svoj program stability na rok 2015. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva tieto programy posudzovali súčasne.

(6) Holandsko v súčasnosti podlieha preventívnej časti Paktu stability a rastu a vzťahuje sa naň prechodné dlhové pravidlo. Podľa programu stability na rok 2015 vláda plánuje postupne zlepšiť celkový deficit na 1,8 % HDP v roku 2015 a ďalej na 0,7 % HDP v roku 2018. Vláda plánuje dosiahnuť strednodobý cieľ – štrukturálny deficit na úrovni 0,5 % HDP – počas programového obdobia. Podľa programu stability sa očakáva, že pomer verejného dlhu k HDP dosiahne vrchol v roku 2015 na úrovni 68,8 % a postupne klesne na 66,1 % v roku 2018. Makroekonomický scenár, na ktorom sa zakladajú tieto rozpočtové prognózy, je vierohodný. Podľa prognózy Komisie z jari 2015 sa očakáva, že štrukturálne saldo dosiahne strednodobý cieľ a bude na úrovni –0,3 % HDP v roku 2015 a –0,4 % HDP v roku 2016. Rada na základe svojho posúdenia programu stability a po zohľadnení prognózy Komisie z jari 2015 zastáva názor, že v prípade Holandska sa očakáva dodržanie ustanovení Paktu stability a rastu. Verejné výdavky na výskum a vývoj, ktoré boli v roku 2013

---

5 Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11.
6 C(2014) 8810.
7 COM(2014) 902.
8 COM(2014) 904.
9 SWD(2015) 38.

na úrovni 0,84 % HDP, sú vzhľadom na dosiahnutú úroveň vzdelania, študijné výsledky a úroveň hospodárskeho rozvoja v Holandsku nízke. Výdavky verejnej správy v tejto oblasti vykazujú od roku 2014 klesajúci trend, zatiaľ čo súkromné výdavky na výskum a vývoj sú aj naďalej nízke. Verejné výdavky na inovácie a výskum, najmä základný výskum, a vykonanie rámcových politík v záujme mobilizácie súkromných investícií v oblasti výskumu a vývoja by pomohli zvýšiť dlhodobý potenciál rastu holandského hospodárstva.

(7) Kľúčovú výzvu predstavuje trh s bývaním, na ktorom sa počas uplynulých desaťročí nahromadili nepružnosti a rušivé stimuly, ktoré sa premietli do spôsobov financovania bývania a odvetvových úspor. Tendencia domácností ručiť za hrubý hypotekárny dlh svojim nehnuteľným majetkom vo veľkej miere odráža dlhotrvajúce fiškálne stimuly, najmä úplnú daňovú odpočítateľnosť hypotekárnych úrokov. Od roku 2012 sa realizuje rad opatrení v snahe o čiastkové riešenie týchto stimulov. Niektoré z týchto opatrení sa týkajú úprav fiškálneho režimu financovania bývania. Postupný prechod k obmedzeniu daňovej odpočítateľnosti hypotekárnych úrokov a zvýšeniu stimulov na umorenie je oprávnený. Toto opatrenie sa však zavádza príliš pomaly na to, aby malo významný vplyv na umorovanie, a pretrváva značný daňový stimul na investovanie do neproduktívnych aktív. Pomer úveru k hodnote na úrovni 100 %, ktorý sa má dosiahnuť v roku 2018, je stále vysoký. Trh s nájomným bývaním je obmedzený reguláciou a existenciou veľmi veľkého sektora sociálneho bývania, ktorý sa okrem iného musí vysporiadať s dlhými poradovníkmi. Zavedenie väčšej diferenciácie nájomného na základe príjmu v sektore sociálneho bývania predstavuje krok správnym smerom, jeho dosah je však obmedzený. Podľa nového zákona budú musieť bytové podniky oddeliť činnosti všeobecného hospodárskeho záujmu (t. j. sociálne bývanie) od iných činností. Neskôr sa uvidí, či toto povedie k zamýšľanému presmerovaniu sociálneho bývania na ľudí v núdzi a či sa zabezpečí, aby bolo sociálne bývanie k dispozícii znevýhodneným osobám, ktoré nemajú možnosť získať bývanie za trhových podmienok.

(8) Dlhodobá udržateľnosť dôchodkového systému sa zlepšila. Popri postupnom zvyšovaní zákonného veku odchodu do dôchodku v prvom pilieri zo 65 rokov v roku 2012 na 67 rokov v roku 2023 a jeho previazaniu na strednú dĺžku života v následnom období, Holandsko prijalo komplexné reformy súkromného kapitalizačného piliera dôchodkového systému a systému dlhodobej starostlivosti. Finančný dohľad nad dôchodkovými fondmi sa zlepšil a systém je odolnejší voči finančným otrasom. Tento vývoj bol doplnený úspešnými reformami, ktoré podporujú starších pracovníkov v tom, aby pracovali dlhšie. Reformami v oblasti dlhodobej starostlivosti sa zodpovednosti presunuli na obce, čo malo za následok zníženie celkových výdavkov a zameranie pozornosti na zvýšenie efektívnosti. Je potrebné monitorovať kvalitu a dostupnosť dlhodobej starostlivosti.

(9) K zostávajúcim výzvam patrí vhodné rozdelenie nákladov a rizík v rámci generácií a medzi generáciami nad rámec prijatých pravidiel o indexácii a finančných rezervách (rámec finančného hodnotenia), a to najmä znížením príspevkov zo strany mladých ľudí. Zlepšenie spravodlivosti príspevkov do druhého dôchodkového piliera na základe poistnej matematiky by pomohlo domácnostiam vyčleňovať ich finančné prostriedky spôsobmi, ktoré viac podporujú rast.

(10) Komplexná reforma právnych predpisov na ochranu zamestnanosti prijatá v roku 2014 má za cieľ zvýšiť účasť na trhu práce a mobilitu. Fiškálne faktory, ktoré odrádzajú od práce, sa znížili. Na základe právnych predpisov, ktoré prijal parlament, sa stanoví kvóta pre zamestnávateľov na prijímanie ľudí s postihnutím. Vplyv týchto opatrení možno v plnej miere posúdiť až po ich vykonaní. Sú potrebné ďalšie

opatrenia na zlepšenie začlenenia ľudí na okraji trhu práce vrátane osôb z prostredia migrantov.

(11) S prihliadnutím na povinné nedaňové platby je daňovo-odvodové zaťaženie v Holandsku výrazne vyššie než priemer EÚ a existuje tu priestor na to, aby sa zdaňovanie presunulo na faktory, ktoré sú menej škodlivé pre rast. Plánovaná daňová reforma by prispela k zvýšeniu účasti na trhu práce. Po jej prijatí bude potrebné dôsledne monitorovať jej dosah.

(12) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala komplexnú analýzu hospodárskej politiky Holandska a uverejnila ju v správe o krajine na rok 2015. Zároveň posúdila program stability, národný program reforiem a následné opatrenia v nadväznosti na odporúčania adresované Holandsku v predchádzajúcich rokoch. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku v Holandsku, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Európskej únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 3.

(13) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability Holandska a dospela k názoru[10], že Holandsko dodržiava Pakt stability a rastu.

(14) Rada na základe hĺbkového preskúmania vykonaného Komisiou a na základe tohto posúdenia preskúmala národný program reforiem a program stability. Jej odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 sú premietnuté do nižšie uvedených odporúčaní 1 až 3.

(15) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala aj analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy Rada vydala jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro. Holandsko by malo takisto zabezpečiť úplné a včasné vykonanie týchto odporúčaní,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Holandsko v rokoch 2015 a 2016 prijalo opatrenia s cieľom:

1. Presmerovať verejné výdavky na podporu investícií do výskumu a vývoja a pracovať na rámcových podmienkach zameraných na zlepšenie súkromných výdavkov na výskum a vývoj s cieľom zvrátiť klesajúci trend verejných výdavkov na výskum a vývoj a zlepšiť možnosti hospodárskeho rastu.

2. Urýchliť proces znižovania daňovej odpočítateľnosti hypotekárnych úrokov tak, aby sa znížili daňové stimuly na investovanie do neproduktívnych aktív. Zabezpečiť na trhu s nájomným bývaním mechanizmus tvorby cien viac orientovaný na trh a viac prispôsobiť výšku nájomného v sektore sociálneho bývania príjmom domácností.

3. Znížiť úroveň príspevkov do druhého piliera dôchodkového systému pre tých, ktorí sú v počiatočnom štádiu pracovného života.

V Bruseli

Za Radu
predseda

[10] Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.